

להזדרזת נתן

גליון קי"ט (שנה ג') ♦ פרשת תרומה ♦ חודש אדר א' שנת תשפ"ד לפ"ק

משנפנס אדר מרבון בשמחה

תורת נתן

פנינים מספר
"להורות נתן" על התורה

לשם הקמת דור ישרים - צריך שיעשה משכנו הוא ביתו בתבנית המשכן

וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁבְתִּי בְּתוֹכֵם כְּכֹל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְרַאֶה אֹתְךָ אֶת תְּבִיטֵי הַמִּשְׁכָּן וְאֶת תְּבִיטֵי כָּל קְלָיו וְכֹן תַּעֲשׂוּ (כה, ה-ט).

אמרת בנשואין, שלשם הקמת דור ישרים יבורך צריך שהאדם יעשה משכנו הוא ביתו בתבנית המשכן וכליו שבצירוף השולחן הרומז לגשמיות יהי הארון והמנורה הרומזים על תורה יחדיו תואמים, וע"ז יהיה משכן ה' הראוי להשרות שכינתו שם, והיינו וכן תעשו לדורות.

במעלת המחזיק תלמיד חכם

וְעֲשִׂיתָ מִנְרֵת זָהָב וְשִׁהָר (כה, לא). בחי' זקיני הכתב סופר זצ"ל עה"ת הביא בשם החת"ס זצ"ל שהביא בשם קדמון דלכן הקדים שולחן למנורה ע"ד שהקדים משה זבולון ליששכר כי מחזיקי התורה הם הסיבה ללומדי התורה כי בלעדס אי אפשר ללמוד תורה וע"כ הם קודמים במעלה. והחת"ס הקשה עליו דא"כ למה הקדים ארון לשולחן. והכת"ס ז"ל תירץ דיש ב' מיני ת"ת, דצדיק גמור כר' חנינא בן דוסא אשר די לו בקב חרובין וכל העולם ניזון בשבילו, הוא בודאי קודם להמחזיקים כי הוא אין צריך להם והם צריכים לו, אבל

צדיק ות"ח שאינו במדרגה זו בזה המחזיקים קודמים כי צריך לזבולון שיפרנסו. וע"כ ארון שהוא בקודש קדשים המרמז על צדיק כרחב"ד קודם לשולחן, אבל מנורה מרמז על ת"ח שאינו במדרגה בזה השולחן קודמו עכדפח"ח ושפתים ישק.

ולענ"ד נראה עפ"י המבואר ברמ"א יו"ד (סי' רמ"ו ס"א) שיכול להתנות עם חבירו שילמוד תורה והוא יפרנסו ויתחלקו בשכר שוה בשוה, אבל כ"ז אם התנה קודם לימודו אבל אחר לימודו לא מהני תנאי עיי"ש. ולפ"ז תלמיד חכם הלומד תורה מתוך הדחק ואוכל פת במלח ומים במשורה אף שאין מי שיחזיקו, ודאי שהוא קודם להמחזיק ואף אינו יכול למכור שכר לימודו אם כבר למד, וזה נרמז בארון, אבל אם למד תורה אחרי שהמחזיק כבר החזיקו והתנה עמו שיתחלקו בשכר שוה ושורה אז השולחן קודמו, והיינו שולחן קודם למנורה.

הטעם שהמסך היה צריך ה' עמודים ולפרוכת הספק"ד'

וְעֲשִׂיתָ לְמִסְךְ הַמִּשְׁחָה עֲמוּדֵי שִׁטִּים (כו, לו). ובפרוכת נאמר ארבעה עמודי שטיים. כי המסך עמד מול הרוח מנחוץ וצריך לחזקו יותר ועל כן היה צריך ה' עמודים, משא"כ הפרוכת הוא בפנים.

שיח מזהר"ן

פנינים מספר
"שיחות מלוא מלכה"

הגה"ק רבינו עזריה פיוגו זי"ע - בעמח"ס בינה לעיתים - א' אדר א' שנת ת"ז

נולד בשנת של"ט אחרי פטירת הבית יוסף זי"ע ונפטר בשנת ת"ז, והיה מגדולי הדור בימיו, ובנוסף לספרו "בינה לעיתים" שהוא מסודר על זמנים שכתב שלמה המלך במגילת קהלת, חיבר גם את הספר החשוב "גידולי תרומה" שהוא חיבור מקיף על ספר התרומות. בהקדמתו לספרו בינה לעיתים הוא כותב שבציעוריו למד חכמות חיצוניות, ומכנה את ימי בחרותו "חרפת נעוריי", וכותב "בושתי וגם נכלמתי כי רפו ידי", ולבסוף עזב את לימוד החכמות הללו, ונסע ללמוד בעיר ויניצה אצל חכמים וסופרים, וכבר בימי חורפו צמח וגדל לאילנא ברבא, ובהיותו בן כ"ח שנים כבר כיהן ברבנות במדינת איטליה. כאמור היה מגדולי הפוסקים בימיו, ואף רבינו הש"ך מביאו כמה פעמים הלכה למעשה.

הנה לפני כמאתיים שנה לא נשאו הרבה לומדי תורה ותופשי ישיבה באיטליה, והסיבה שהחכמים נשמטו ממדינה זו, משום שהיו הרבה בתקופה ההיא, שלמדו ועסקו בספרים ובחכמות חיצוניות, ובשעת מעשה לא ראו בכך שום מגרעת או חסרון, כי אמרו שהיות והם עוסקים גם בתורה לא זיק להם, אבל כתוצאה מכך התחילו גם הצעירים לעסוק בחכמות חיצוניות, וטעמם ונימוקם עמם שהרי ראינו אצל החשובים שגם הם עוסקים בחכמות האלו, ואחרי זמן קצר כולם טעו לחשוב שלימוד חכמות חיצוניות חשוב כמו להבדיל לימוד התורה רח"ל, ובני הנוער עזבו את לימוד התורה"ק ולמדו רק חכמות חיצוניות, ובנוסף גם קיבלו שכר על לימודם בחכמות הללו, וזוהי הסיבה לדאבון ליבנו שבמדינת איטליה נתלדלו מאוד החרדים לדבר ה', משום שרפו ידיהם מן התורה, ועסקו בחכמות חיצוניות, והלכו מדחי אל דחי מבלי להשים לב ולהשגיח להיכן הם נופלים ע"י מעשיהם, מאיגרא רמא לבירא עמיקתא.

והנה ענין זה צריך לשמש כמוסר השכל בעבורינו, דהנה כיום תהלה לא' ב"ה אכשר דרא שישנם אלפי ספרים בכל מקצועות התורה, ואנחנו צריכים להשקיע ולהתמיד בלימוד התורה. והטעם שלא היו בנמצא באותם הימים ספרים הרבה, יתכן שהסיבה לזה היא משני טעמים - א) בשנים האלו לא היו מדפיסים הרבה ספרים, משום שמלאכת ההדפסה היתה קשה מנשוא, שכל אות ותיבה היו צריכים ללקט על לוח עץ בפני עצמו, ואח"כ היו מדפיסים ממנו על הנייר, ועל כן לא הרבו לעסוק במלאכה כבדה זו. ב) כי מושלי אומות העולם גזרו תמיד לשרוף את ספרי התלמוד, ומבוא בראשונים שבערב שבת פרשת חוקת ביום כ' סיון, גזרו המושלים ימ"ש לשרוף כ"ג קרונות עמוסים ומלאים בספרי קודש, ושאלו החכמים בשמים מדוע באה הגזירה דוקא בערב שבת פרשת חוקת, ואמרו להם מן השמים, שהתרגום מפרש בפסוק (חוקת יט, ב) זאת חוקת התורה, דא גזירת אורייתא, שבפרשת חוקת ישנה גזירה על התורה ח"ו. אמנם עיקר הסיבה על הגזרות אינה ידועה. וראיתי בקדמונים שכתבו הטעם, שבימים ההם היו הרבה חולקים על ספרי אדונינו הרמב"ם, ואף הוסיפו לבזות את הרמב"ם הקדוש עצמו, ומשום כך היתה הגזירה שירשו ספרי תורה וספרי קודש בעוה"ר רח"ל. ובהרבה קהילות בתפוצות ישראל קבעו את יום כ' בסיון לתענית ציבור מחמת הגזרות שהיו ביום זה, ועד היום ישנם יהודים יראי ה' המתענים ביום זה. [מעניני התענית ביום כ' בסיון, ראה ביום כ' סיון מה שכתבנו בזה].

בהקדמה לספרו "גידולי תרומה" מרתך רבינו את עצמו, במה שראה לכתוב חיבור פניו על ספר התרומות, דהנה הכסף משנה כתב את פירושו על ספרי הרמב"ם, והבית יוסף כתב את חידושו על ספרי ארבעה טורים, והנה גם הוא חפץ לכתוב הערות מחכימות על ספרי מהראשונים שעד כה לא נגעו בו, עד שהגיע לספר התרומות. ומוסיף לכתוב שם, שהיו ברשותו רק שלשה מסכתות, בבא קמא, שבועות, נזיר, ובמקומות שהביא בעל התרומות מאגרא

יפה נדרשת

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי (כה, ב).

איך שכנע הרב את העשיר לתת ממנו לצדקה

הנה אמרו חז"ל (אבות פ"א מ"ב) על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. והנה לקיים את כל שלשת העמודים הללו, הוי דבר קשה מאד לעשותו, אבל האיש המשכיל צריך לראות להחזיק ולקיים לכל הפחות אחד מהעמודים, כדי שיהיה לו חלק ונחלה בהחזקת העולם. ויוסבר עפ"י סיפור שהיה פעם תלמיד חכם מופלג אחד, שהיה עשיר גדול ועתייר נכסים, וגם היה עובד השם בדביקות גדולה, אך חסרון חכם אחד היה אצלו, שהיה קמצן גדול, ולא היה מפרנס את העניים. ופעם פגש בו רב העיר, ושאלו היתכן שאתה תלמיד חכם מופלג ועובד השי"ת באמת, ואינך נותן צדקה לעניים, הרי השי"ת חנן בממון רב הרבה מאד.

והשיב העשיר, הרי העולם עומד על שלשה עמודים, תורה עבודה וגמילות חסדים, הנה אנכי עוסק בתורה כמה שעות במשך היום, וגם אנכי עובד את השי"ת כמה שעות בתפילות ותחנונים, נמצא שאני מחזיק את העולם בשני העמודים תורה ועבודה, ואין בכוחי להחזיק גם העמוד השלישי על כפתי, שהרי אינני מחוייב להחזיק את כל העולם כולו בעצמי.

וענה הרב בחכמתו הרבה, דאה"נ שאי אפשר לתבוע מאדם אחד שיחזיק את כל העולם כולו על כתפיו בעצמו, אבל בכדי שלא תתן צדקה לעניים בממונך, לא היה צריך הקב"ה ליתן לך ממון רב כל כך, שהרי הקב"ה יכול ליתן את הממון הזה לאדם אחר, והוא יראה להשתמש בממון בדרכים הנאותים, ולהחזיק ולפרנס ידי תלמידי חכמים עניים ונזקקים, ואם אינך נותן צדקה בממונך, יקח ממך הקב"ה את הממון ויתנהו לאחרים, ואתה תוכל לעסוק בתורה ועבודה בלא ממון. וכשמוע העשיר את דברי הרב, מיד התחרט וחזר בו מדבריו, והתחיל לפרנס עניים ואומללים כידי ה' הטובה עליו.

(מוצש"ק מברכיך סיון שנת תשס"ז)

דבר בעתו

סיום משניות בחודש אדר - ופטירת משה רבינו ע"ה בו' אדר

מנהג ישראל לסיים משניות ולהתחיל מיד, והיינו כדי להראות שלתורה אין סוף, ואדרבה על ידי שסיימו פעם אחת הרי זה נותן עוז ותעצומות להתחיל שוב בתורה. והיא בחינת מה שאמרו חז"ל (מגילה י"א) כיון שנפל פור בחודש אדר שמח המן שמחה גדולה, אמר נפל לי פור בחודש שמת בו משה, ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד. וכתב החת"ס ז"ל לפרש, דודאי ידע המן דמשה נולד בו' אדר שהרי הקב"ה ממלא ימיהם של צדיקים מיום ליום (פסח י"ג), אלא שחשב שמכיון שמת משה ביום זה, כבר פסק כחו והשפעתו מישראל ומירע מזליה, אבל המן לא ידע דגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם (חולין י"ג), נמצא דאדרבה ביום שמת עוד נתוספו בו כח על כחו ונולד מחדש להשפיע מקדושתו על ישראל. וזה שאמרו, ולא ידע שבשבעה באדר מת, כלומר באותו שבעה באדר שמת, באותו שבעה באדר

חוק נתיב

עניני הלכה
משולחני עול רבינו ז"ע

ויקחו לי תרומה וגו' (כה, ב).

בענין עליות לתורה ועשיית מי שברך - שלא לזלזל ולמכור במחיר נמוך

להם ברור שיזכו במצוה, מכל מקום נדרו על הספק שמוא יזכו לעלות לתורה. וישנם חסידים ואנשי מעשה המהדרים לעלות בכל שבוע מידי שבת בשבתו, ואשרי חלקם ושכרם כפול מן השמים. וכל מצוה ככל שהיא יקרה יותר כך היא חשובה יותר. ועכ"פ אין למכור את המצות בסכום פועל כי הוא זלזול חמור במצוה, בעוד שעבור דבר בטל מוציאים ממון רב ורק במצוה מקמצים הרבה. ומידי דברי בזה אזכיר, כי אאמו"ר הצדיק והחסיד ז"ל היה רגיל כל שבת לקנות עלייה לתורה, וכמוזמה שהיה רגיל לקנות רביעי.

וגם בענין שעושים "מי שבירך" מבואר בס' שערי אפרים להגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות ז"ע, דאף שהיא טירחא דציבורא מכל מקום מאריכים בזה דניחא לציבור שינדבו לצדקה. אבל אם מנדבים סכום שאין בו שום חשיבות, ומלבד שאין ה"נח"א שביריך" גורם שום זכות, שהרי עיקר התועלת הוא במה שמנדב לצדקה, וכשמנדב דבר בלתי הגון הרי זה מראה שאין המבורכים שוים יותר, ומלבד זה הוי טירחא דציבורא. ולכן צריך בכל הענינים האלו להתנהג באופן שיהיה כבוד המצוה וכבוד התורה וכבוד הציבור. ובכלל חובה על כל אחד להיות שותף בהחזקת צרכי ציבור, וזהו יסוד קיום היהדות, וזו היתה הסיבה לפריחת הקהילות בכל תפוצות הגולה, כי כל איש מישראל ידע שעליו מוטלת החובה לשאת בעול הציבור, ומכל שכן היום שבה"ח כל אחד יש ביכולתו להשתתף, אין צריך ליהנות משל ציבור בחינם, ושונא מצינות יחיה, וכשנותנים נותנים לעצמם והכל חוזר לבסוף בכפל כפלים, וכל עניני יהדות צריכים לעלות בדמים יקרים. וזהו הרמז בפסוק (במדבר יא, ה) "זכרנו את ה' ונצטוו" ונאכל קמחם ויבנו" במצרים הוא בחינם, אבל במצות חכם לב יקח מצות בכסף מלא, וכבר כתב הרוקח בהקדמתו "אין ריוח כעשיית המצות". ולמזהיר ולזהר שלומים תן כמי נהר, וכל המרבה להתנדב בצדקה הרי זה משובח. (מוצ"ש שירה תשנ"ז)

ובהיותו בזה בעניני מצוה העולים בדמים מרובים, יש לעורר במה שמוכרים עליות ונודבים במי שבירך סוכמים שיש בהם זלזול במצוה, והוא בגדר בזיון התורה ח"ו, שמראים כאילו ח"ו אין המצות חשובות בעיניהם, ויש החושבים שהעליה לתורה הוא רק ענין של חיבור, ובאמת העולה לתורה חשיבותו גדולה מאד, ומבואר בפוסקים (או"ח סי' קמ"א בבית יוסף ובלבוש) שהעולה לתורה הרי הוא כמקבל תורה מסיני והוא שלוחם של כל הציבור, והקונה עליה הוא במקומו של הקב"ה כביכול. ואיתא בספרי הקודש שיש להשתדל לעלות לתורה לפחות פעם אחת בחודש כי הוא כקבלת פני שכינה, ואמרו (סנהדרין גכג) אלמלי לא זכו ישראל לקבל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחודש דים [עיי' סי' כף החיים או"ח סי' קל"ו אות טו"ב]. וממילא מובן שמצוה כזו צריך שישלמו עבורה כהוגן, ואיתא בספרים דמצוה שהוא בחינם יש לסטרא אחרא שליטה עליה, ואיתא דמצוה שבחינם אין מקבלים עליה שחר, ואסיא דמגן במגן מוגן שויה. ובזוה"ק (תרומה דף ק"ח) ובס' אגרא דפרקא (אות רפ"ה) דאין לעשות מצות בחינם, וכותב דלכן נהגו לעשות מי שבירך. וכתוב (משלי י, ח) חכם לב יקח מצות, שקונה דוקא מצות דקיהא הוא בכסף דוקא (קידושין ב). וכ"כ במחצית השקל (סי' קל"ב סק"א) ובמטה אפרים (דיני קדיש דף י"ג ע"ג). ובש"ס סוכה (מא) אמרו רבין גמליאל שקנה אתרוגו באלף זוז להודיעך כמה מצות חביבות עליהם. הרי דחביבות המצוה נמדדת בסוף סכום הממון שנתנו עבורה. וכתב המהרש"ל בים של שלמה (פ"ה סי' ה) שחסידי אסתי"ק נהגו שם שהוציאו מפייהם שטרצו לקנות עליות הוי נתינים, ואפילו אם קנה חבירו המצוה. הרי שמצוה זו היתה כל כך חביבה עליהם, שאף שלא היה

המשך "דבר בעתו"

נולד, כי בשעת מיתתו נולד כחו ביתר עוזו יותר שאת. וזוהי גם בחינת חגיגת סיום משניות, שסיימה מוליד כח חדש להתחיל בלימוד.

אמרו חז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נתנו למשה חסר אחד, וזה נרמז באותיות "משנה" שהוא אותיות "משה נ", שמושה השיג מ"ט שערי בינה עד נ', שהם כל החידושים הנכללים והמרומזים במשניות הכולל כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. ומה שרמזו באות נ', ואע"פ שמושה רבינו השיג רק מ"ט שערי בינה, היינו כמו שכתב הרא"ש (שליח מ"ס פסחים) דהא דכתיב בספירת העומר תספרו חמשים יום, היינו מספר הסוכה את החמשים שהוא מ"ט, והכי נמי אות נ' רומז על מ"ט שערי בינה הסוכה את הנ'.

והנה כשנטולין מ"משנה" אות ש"ן נשאר אותיות "המן", לרמז כי ע"י שמשנים את המשנה ומקימים ושונתם לבנין שיאה דברי תורה מחדדים בפ"ך (רש"י ואתחן ז' ו'), ע"ז מתבטל כחו של המן, אבל אם חלילה חסרה מהמשניות אות ש"ן הרומו על שינא חריפא הלומד תורה, נעשה המן ח"ו. ועל כן ראוי בחודש אדר לסיים משניות, כי על ידי זה מנטולין כחו של המן שהפיל פור על חודש אדר. (פניני להורות נתן - חודש אדר)

המשך "שיח מוהר"ן"

היה נחות מאד ח"ו, ולכן בתחילה נפל הפור לחודש אדר. והנה הקב"ה ברוב רחמי וחסדיו הטובים, הפך את החודש הזה לגמרי להיות חודש אשר מזלו של מרדכי הצדיק יהיה למעלה, ואילו את מזלו של המן הרשע הפסיל הקב"ה למטה לבירא עמיקתא. וזהו כונת אמרם - שצריך להעמיק בדבר הנס שאירע לנו בימי הפורים, לידע איזהו סג היה גדול יותר, מפלת המן דוקא בחודש זה, או הרמת קרנו של מרדכי הצדיק בחודש זה, כי שניהם היו במזלות הפכיים אחד מהשני ונתהפך הכל לטובה, עת"ד.

ואסיף בזה גרגיר נחמד שהזמן גרמא שאנו עומדים סמוך ונראה לימי הפורים הבעל"ט - מה שאמרו חכמינו מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בני ארור המן לברוך מרדכי. והטעם שחייבו להתבסם עד דלא ידע, דהנה המן קיטרע ב בני ישראל שהוא מפורד ומפורד בין העמים, רצה לומר שהם מפורדים ומסוכסכים ביניהם יותר מכל העמים, שאין ביניהם שלום ורעות. והנה המחלוקת הרעה שורשה היות כי אין דיעותיהם שוות, וכאמרם במדרש (תנחומא פרשת פתח ס"ט) כשם שאין פרצופיהם שוין זה לזה כך אין דיעותיהם שוין זה לזה עיי"ש, ולתקן זה חייבו חכמינו שיתבסם עד דלא ידע, וממילא יסתלקו המחלוקת מקרבנו, דכיון דליכא דעת א"כ אין דיעותיהם חלוקות. ועפ"ז אמרתי בדרך צחות ליתן טעם לשבח למנהג ישראל תורה, ששמים מסוה על פניהם בפורים, וכמוצא בשו"ן (או"ח סי' תרצ"ה), כי הנה המחלוקת באה בסיבת שאין פרצופיהם שוין זה לזה, שה מורה שאין דיעותיהם שוין - עיי' מהרש"א ברכות (נה) - וכששמים מסוה על הפנים, שוב אינו ניכר שאין פרצופיהם שוין וממילא בטלה המחלוקת, נמצא שמה ששמים מסוה על הפנים, זוהי תשובה נגד טענת המן האגון, שביקש לטרוג על היהודים שהם אינם באוהו ורעות, ולזכר זה מתחפשים בפורים, שעל ידי זה אין ניכר שאין פרצופיהם שוים וממילא אינו ניכר שאין דיעותיהם שוות. (מוצ"ש מברין אדר ראשון תשמ"ט)

בבא קמא כתב חידושים עמ"ס בבא קמא, ובמקומות שהביא המחבר מש"ס שבועות כתב חידושים עמ"ס שבועות וכו', ומשום הכי לא היה ביכולתו ובאפשרותו לכתוב את הערותיו ואת חידושי סדרם, והמה מפורזים ברחבי הספר החשוב שחיבר. אודות ספרו היקר והנפלא "בינה לעתים" - ידוע ומפורסם שגדולי ישראל שהיו דורשים את דרשותיהם בדרך דרוש כפתור ופרח משוקדים, היה הספר "בינה לעתים" מונח תדיר על שולחנם, משום שמרבה המחבר להביא דרושים נפלאים, כי ה' הטובה עליו.

ונאמר דבר תורה מרבינו בעל ההילולא - מה שמפרש אלה מקראי קודש (תהלים קמ"ה) יהללו את שם ה' כי הוא צוה ונבראו ויעמידם לעם לעולם חק נתן ולא יעבור. דהנה העולם נברא עפ"י דיבורו של הקב"ה, כדכתיב (בראשית א, א) ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וגו', וזה הכוונה "יהללו את שם ה' כי הוא צוה ונבראו", אמנם באמת כשהעולם נברא עפ"י דיבורו של הקב"ה, הוא נברא רק לפי שעה ולא זמן בלבד, וכשרוצים שתוקף הבריאה תימשך הלאה לעד ולעולמי עולמים, צריכים לחזק את עולם הבריאה ואת היקום ע"י לימוד התורה, כדכתיב (ירמיה ג, כה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. וזה שאמר נעים זמירות ישראל בתהלותיו, "ועמדים לעד לעולם" - היינו העצה שיתקיים העולם לעולמי עולמים, הוא על ידי "חק נתן ולא יעבור", שישמרו את החוקים והתורות ואז יהיה קיום לעולם, שהרי מבלעדי עסק התורה אין העולם מתקיים אפילו שעה אחת, עכ"ל הנחמדים.

עוד דבר תורה מרבינו בעל ההילולא ראיתי מענינא דיומא - איתא במגילה (ה) מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. והכוונה בזה, דהנה בתחילה כשהפיל המן הרשע את הפור הוא הגורל להרע על ח"ו היהודים, נפל על הפור בחודש אדר דוקא, כי בפשטות חודש אדר היה צריך להיות החודש שבו מזלו של המן הרשע גבוה במיוחד, ואילו מזלו של מרדכי הצדיק

פריז בעתו

פנינים יקרים מהספר החדש על מסכת ברכות - לפי סדר הלימוד של 'דרשו'

להוציא את בני ביתו ידי חובתם בקידוש. וזה שאמרו תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא שנאמר ילכו מחיל אל חיל, ופירש רש"י אין להם מנוחה משיבה לישיבה וממדרש למדרש. וצריך ביאור מה ענין הליכה משיבה לישיבה וממדרש למדרש. ולדרכנו יתבאר, כי הצדיק שהרביץ תורה בעולם הזה, לכן גם אחר שנחלק ממנו העולם וישב בישיבה של מעלה, יש בכחו לשוב לישיבתו ומדרשו שבעולם הזה ולהשפיע מטובו, וכמו רבינו הקדוש שחזר מעולם העליון לביתו להוציא את הרבים במצוות, כמו כן צדיק שעסק במצוות בעולם הזה והיה ביתו בית ועד לחכמים, הנה הוא משפיע מצדקתו מהעולם העליון, וכבחינת ילכו מחיל אל חיל משיבה לישיבה וממדרש למדרש.

לן בש"ס ראש השנה (טז) דכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתם, ואף המחוייב מדרבנן אינו מוציא למי שמחוייב מדאורייתא וכמבואר לעיל (כ), מכל מקום רבינו הקדוש היה בכחו להוציא בני ביתו בקידוש היום דאורייתא גם אחר פטירתו, כי היה חי ממש והיה בר חיובא ממש. ולא תאמר דהא צדיקני נקראים חיים היינו רק כלפי שאר מתים אבל לא כלפי בני אדם חיים ממש, ואם כן אף בכחם להוציא את הרבים ידי חובת מצוה כיון דחובתם במצוות פחותה מחובת החיים, קא משמע לן דרבינו הקדוש שהרביץ תורה בתכלית השלימות, והוא עמוד תורה שבעל פה שסידר שתא סדרי משנה ושמעתיה מנדרין בבית מדרשא בלי הרף, הרי הוא חי ממש, והוי בר חיובא במצוות בלי שום מגרעת עד שיכול

הצדיק שהרביץ תורה בעולם הזה - משפיע מצדקתו מעולם העליון

תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון (סד, א). ופירש רש"י אין להם מנוחה, משיבה לישיבה וממדרש למדרש.

נראה לפרש על פי הא דאיתא בכתובות (ק) דרבינו הקדוש אחר פטירתו בא לביתו כל ערב שבת, ובגליון הש"ס שם הביא מספר חסידים (סימן תתש"ס), שהיה נראה בבגדי חמודות שהיה לובש בשבת ופוסר את הרבים בקידוש היום, ולא כשאר מתים שהם חפשים מן המצוות כי צדיקים חיים ופוטרים בקידוש עכ"ל. וכונתם ז"ל להורות בזה, דאף על גב דקיימא

מתוך צוואת רבינו זצוק"ל

וי"ל על ידי

"וכל מי שיעזור להרפסת הספרים תהא לו לזכות גדולה בזה ובבא"

וי"ל על ידי עמדות "גדרים פלוס" - "מכון להורות נתן"

ניתן לקיים צוואתו הק' ולהשתתף בהרפסת הספרים ולזכות "למליון ישר" ול"זכות גדולה בזה ובבא" וכלשון רבינו הגה"ק ז"ע "בצוואתו הק' על ידי עמדות "גדרים פלוס" - "מכון להורות נתן"

"וכל מי שיתן ממון להרפסת הספרים אהיה לו למליון ישר בעוה"י הכל לפי רצון הבורא"

מכון להורות נתן' להוצאת והפצת כתיבי רבינו בעל 'להורות נתן' זיע"א - לקבלת העלון במייל וכן להערות והצעות - נא לפנות לאימייל mlN0527157594@gmail.com